

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-II.431.11.2022

Warszawa, 26 października 2022 r.

**Pani
Małgorzata Cyganik
tłumacz przysięgły języka angielskiego
ul. Grochowska 341/236
03-822 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego¹ Ewa Pawłowska – główny specjalista w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziła 16 września 2022 r. kontrolę w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium oraz pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 27 września 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 16 września 2022 r. – w zakresie kompletności prowadzonego repertorium i prawidłowości pobierania wynagrodzenia oraz okres od daty ostatniej czynności odnotowanej w repertorium do dnia kontroli – w celu określenia 3-letniej przerwy w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego.

W okresie objętym kontrolą repertorium prowadzone było w formie elektronicznej i obejmowało 344 wpisy, w tym 37 wpisów na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Kontroli poddano co 2. stronę wydruku repertorium, tj. 169 wpisów – w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium.

¹ Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).

Natomiast kontroli poddano wszystkie 37 wpisów² w zakresie wysokości pobranego wynagrodzenia na rzecz ww. organów.

Zgodnie z oświadczeniem tłumacza przysięgłego, w okresie objętym kontrolą miały miejsca przypadki telefonicznej odmowy wykonania tłumaczenia na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego. Ww. przypadki zostały odnotowane w repertorium. Trzy przypadki dotyczyły zapytań z sądów, przy ww. przypadkach tłumacz przysięgły odnotował ten sam powód odmów, tj. „*termin koliduje z innymi wcześniejszymi zobowiązaniami zawodowymi*”. Jeden przypadek dotyczył zapytania z Policji, ww. przypadku jako powód odmowy tłumacz przysięgły wskazał pobyt poza Warszawą.

Od dnia ostatniego wpisu tłumacz przysięgły nie przerywał wykonywania czynności na okres dłuższy niż 3 lata³ oraz spełnił ustawowy obowiązek złożenia Wojewodzie Mazowieckiemu wzoru podpisu i odcisku pieczęci tłumacza przysięgłego, o którym mowa w art. 19 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości:

1. Brak odnotowania w repertorium niektórych ustawowo wymaganych danych, tj.:
 - daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie – w 13 wpisach (z 2021 r. lp.: 03/01/21; 04/01/21; 06/01/21; 32/12/21, z 2022 r. lp.: 01/01/2022; 06/04/2022; 18/04/2022; 19/04/2022; 20/04/2022; 28/04/2022; 03/07/2022; 04/08/2022; 05/09/2022).

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych⁴ przy Ministrze Sprawiedliwości „(...) W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.””

² Wpisy z 2021 r. lp.: 07/04/21; 12/05/21; 01/07/21; 19/07/21; 06/08/21; 09/08/21, z 2022 r. lp.: 02/01/2022; 03/01/2022; 04/01/2022; 05/01/2022; 01/02/2022; 09/02/2022; 01/03/2022; 03/03/2022; 04/03/2022; 05/03/2022; 06/03/2022; 11/04/2022; 21/04/2022; 22/04/2022; 23/04/2022; 24/04/2022; 25/04/2022; 26/04/2022; 27/04/2022; 28/04/2022; 02/07/2022; 05/07/2022; 06/07/2022; 07/07/2022; 01/08/2022; 02/08/2022; 03/08/2022; 03a/08/2022 04/08/2022; 05/08/2022; 06/09/2022.

³ Zgodnie z interpretacją przedstawioną w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 8 lipca 2013 r., znak DZP-V-670-391/13, trzyletnią przerwę w wykonywaniu czynności tłumacza przysięgłego można stwierdzić wówczas, gdy od ostatniej czynności odnotowanej w repertorium tłumacza przysięgłego upłynęły ponad 3 lata. Stanowisko dostępne na stronie www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – *Urząd Wojewódzki*, podzakładce *Informacje wydziałów i biur*-> Wydział Kontroli -> Tłumacze przysięgli

⁴ Udostępnionym na stronie internetowej www.bip.mazowieckie.pl, w zakładce – *Urząd Wojewódzki*, podzakładce *Informacje wydziałów i biur* -> Wydział Kontroli -> Tłumacze przysięgli.

- oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie – w 34 wpisach (z 2021 r. lp.: 03/01/21; 04/01/21; 05/01/21; 06/01/21; 08/02/21; 09/02/21; 10/02/21; 03/03/21; 04/03/21; 08/03/21; 08/04/21; 07/06/21; 11/06/21; 12/06/21; 13/06/21; 14/06/21; 15/06/21; 07/07/21; 17/07/21; 01/08/21; 11/08/21; 12/08/21; 33/12/21, 2022 r. lp.: 01/01/2022; 02/01/2022; 18/02/2022; 05/04/2022; 17/04/2022; 08/05/2022; 04/06/2022; 05/06/2022; 03/07/2022; 26/08/2022; 05/09/2022).

Zgodnie z ww. stanowiskiem „(...) Numer dokumentu może być w tej rubryce wpisany jako oznaczenie dokumentu, jeśli dokument jest opatrzony numerem (...). W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.””

- osoby lub instytucji, która sporządziła dokument – w 2 wpisach objętym kontrolą (z 2021 r. lp. 02/05/21; z 2022 r. lp. 24/08/2022).

W myśl ww. stanowiska: „(...) poprawny wpis w tę rubrykę nie wymaga odnotowania adresu ww. osoby lub instytucji. W przypadku występowania kilku osób lub instytucji sporządzających dokument wystarczy wymienić jedną z nich, najlepiej merytorycznie najważniejszą”

- uwag o formie tłumaczonego dokumentu – w 146 wpisach (z 2021 r. lp.: 01/01/21–06/01/21; 08/02/21; 10/02/21–12/02/21; 01/03/21–03/03/21; 08/03/21; 05/04/21–08/04/21; 02/05/21; 03/05/21; 08/05/21–12/05/21; 18/05/21; 19/05/21–22/05/21; 26/05/21; 27/05/21; 04/06/21; 05/06/21; 11/06/21–15/06/21; 05/07/21–09/07/21; 16/07/21–17/07/21; 01/08/21; 09/08/21; 10/08/21; 11/08/21; 11a/08/21; 12/08/21; 19/08/21–21kor/08/21; 05/10/21; 07/10/21–11/10/21; 18/10/21–21/10/21; 01/12/21–06/12/21; 15/12/21–19/12/21; 28/12/21–33/12/21; z 2022 r. lp.: 01/01/2022; 02/01/2022; 01/02/2022–03/02/2022; 09/02/2022–11/02/2022; 18/02/2022–21/02/2022; 01/03/2022; 02/03/2022; 03/03/2022; 04/03/2022; 11/03/2022–13/03/2022; 05/04/2022–09/04/2022; 17/04/2022–21/04/2022; 27/04/2022–31/04/2022; 01/05/2022; 02/05/2022; 08/05/2022; 16/05/2022; 04/06/2022–07/06/2022; 01/07/2022; 02/07/2022; 07/07/2022; 08/07/2022; 03/08/2022; 03a/08/2022–06/08/2022; 10/08/2022–17/08/2022; 24/08/2022–27/08/2022; 06/09/2022).

W myśl ww. stanowiska rubryka uwagi o rodzaju, formie i stanie dokumentu: „(...) Zawsze jednak należy w tej rubryce stwierdzić, czy dokument jest w formie oryginału lub tekstu niesygnowanego (kopii, wydruku faksu, skanu itp.). Natomiast rubryka ta nie wymaga oczywiście wpisu w przypadku tłumaczenia ustnego”

- rodzaju wykonanej czynności – w 1 wpisie (z 2022 r. lp. 03a/08/2022).

Zgodnie z ww. stanowiskiem: „*Wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne na język (...), tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z języka [...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego na język (...), odpis dokumentu w języku (...)*”,

- języka tłumaczenia – w 2 wpisach (z 2021 r. lp. 07/06/21; z 2022 r. lp. 03a/08/2022).

W myśl ww. stanowiska „*Rubryka „Rodzaj wykonanej czynności i język tłumaczenia”. Wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne na język (...), tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z języka[...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego na język (...), odpis dokumentu w języku (...)*”,

- liczby stron tłumaczenia – w 1 wpisie (z 2021 r. lp. 11/05/21).

Zgodnie z ww. stanowiskiem: „*Wpis ma określić cyframi arabskimi wyłącznie liczbę stron tłumaczenia pisemnego bez podawania liczby znaków na stronie obliczeniowej (...)*”,

- liczby sporządzonych egzemplarzy – w 3 wpisach (z 2022 r. lp. 03a/08/2022; 05/09/2022; 06/09/2022).

W myśl ww. stanowiska: „*Liczba ta ma obejmować wszystkie egzemplarze pod jednym numerem wpisu, obejmującym również pierwszy egzemplarz (...)*.”

- wysokości pobranego wynagrodzenia – w 1 wpisie (z 2022 r. lp. 26/08/2022).

Zgodnie z ww. stanowiskiem „*(...) jest bezwzględny obowiązek odnotowania w tej rubryce repertorium wysokości faktycznie pobranego wynagrodzenia. Nieprawidłowością, jest wpisanie w tym miejscu numeru faktury w przypadku prowadzenia przez tłumacza przysięgłego działalności gospodarczej, ponieważ wojewoda nie musi mieć wglądu do ksiąg i prowadzącego taką działalność, więc odsyłanie osoby kontrolującej tłumacza, uniemożliwia sprawne przeprowadzenie kontroli*”,

czym naruszono wymogi art. 17 ust. 2 pkt 3, 4 i 6 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego.

2. Pobranie w 3 na 37 poddanych kontroli przypadkach wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego w wysokości niezgodnej z przepisami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego⁵, tj.:

- niższego o 22,55 zł niż wynikające ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a ww. rozporządzenia – we wpisie z 2022 r. lp. 01/02/22.
- niższego o 17,25 zł niż wynikające ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a ww. rozporządzenia – we wpisie z 2022 r. lp. 09/02/22.
- niższego o 22,55 zł niż wynikające ze stawki określonej w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a ww. rozporządzenia – we wpisie z 2022 r. lp. 04/03/22.

We wszystkich ww. przypadkach błąd wynikał z niezastosowania przepisu Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego zawartego w § 8, zgodnie z którym *„Przy obliczaniu wynagrodzenia za stronę uważa się 25 wierszy, a za wiersz - 45 znaków. Za znak uważa się wszystkie widoczne znaki drukarskie, w szczególności litery, znaki przestankowe, cyfry, znaki przeniesienia oraz uzasadnione budową zdania przerwy między nimi. **Stronę rozpoczętą liczy się za całą.** (...).”* Tłumacz przysięgły wyjaśnił, że *„Zastosowałam „odruchowo” zasady rozliczeń tłumaczeń, jakie stosuję w przypadku tłumaczeń komercyjnych (...).”*

W repertorium we wpisie 03/08/2022 za tłumaczenie 129 stron dokumentu z języka angielskiego na język polski odnotowano kwotę 4400,19 zł. Pobrana kwota nie była obliczona zgodnie ze stawką wynikającą z § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a ww. rozporządzenia. We wpisie 03a/08/2022 za tłumaczenie 56 stron dokumentu z języka angielskiego na język polski odnotowano kwotę 1910,16 zł. Pobrana kwota nie była obliczona zgodnie ze stawką wynikającą z § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a ww. rozporządzenia. Tłumacz przysięgły w dniu 23 września 2022 r. wyjaśnił, że *„Te dwa dokumenty dotyczyły jednego zlecenia na 185 stron, za które w sumie pobrałam wynagrodzenie w wysokości 6 382,50 zł netto, czyli naliczyłam wynagrodzenie w wysokości 34,50 zł netto za stronę. Niestety źle podzieliłam tę kwotę przy wypełnianiu repertorium. Właściwe kwoty są następujące: 03/08/2022: 4 450,50 zł netto; 03a/08/2022: 1 932 zł netto.”* Biorąc pod uwagę ww. wyjaśnienia stwierdzono,

⁵ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2021 r. poz. 261)

że wynagrodzenie za tłumaczenia odnotowane we wpisie 03/08/2022 oraz we wpisie 03a/08/2022 pobrano w prawidłowej wysokości, tj. zgodnie ze stawką wynikającą z § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, natomiast błąd nastąpił w nieprawidłowym odnotowaniu w repertorium kwoty pobranego wynagrodzenia. Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości w kolumnie wysokość pobranego wynagrodzenia „(...) jest bezwzględny obowiązek odnotowania w tej rubryce repertorium wysokości faktycznie pobranego wynagrodzenia”.

W przypadku wpisu 09/08/21 odnotowano w repertorium informacje o tłumaczeniu z języka angielskiego na język polski lecz odnotowana kwota wynagrodzenia została naliczona zgodnie ze stawką wynikającą z ww. rozporządzenia jak za tłumaczenie z języka polskiego na język angielski. Zgodnie z wyjaśnieniami tłumacza przysięgłego z dnia 23 września 2022 r.

„Moja pomyłka przy wypełniani repertorium – tłumaczenie było z języka polskiego na język angielski (...) i tak powinnam była wpisać w repertorium.” W związku z powyższym odnotowana w repertorium kwota wynagrodzenia za tłumaczenie z języka polskiego na język angielski była zgodna ze stawką wynikającą z § 2 ust. 1 pkt 2 lit. a ww. rozporządzenia, natomiast błąd nastąpił w odnotowywaniu języka w kolumnie „język w którym sporządzono dokument” oraz kolumnie „język tłumaczenia”.

Ponadto, w repertorium z 2021 roku dwukrotnie nadano ten sam numer 17/05/21 dla dwóch różnych tłumaczeń. Zgodnie z wyjaśnieniem tłumacza przysięgłego z dnia 23 września 2022 r. *„Moja pomyłka przy wypełnianiu repertorium. Tłumaczenie (...) ma nadany numer 18/05/21 i tak powinno widnieć w repertorium”*.

Dodatkowo w przypadku wpisów o numerach 09/02/21; 04/06/21; 02/01/22; 01/07/22 odnotowana data zwrotu dokumentu była wcześniejsza niż data przyjęcia zlecenia. Powyższe wynikało z pomyłki przy wpisaniu daty przyjęcia lub zwrotu. Jak wyjaśnił tłumacz *„Sprawdziłam daty widniejące na końcu tłumaczenia (termin wykonania tłumaczenia – zwykle termin zwrotu tłumaczenia następuje tego samego dnia). Natomiast daty przyjęcia sprawdziłam w korespondencji mailowej. Poprawne daty przyjęcia i/lub zwrotu przedstawiają się następująco: 09/02/21 – poprawna data zwrotu: 25 lutego 2021 ; 04/06/21 – poprawna data zwrotu: 17 czerwca 2021; 02/01/22 – poprawna data przyjęcia: 22.01.22, poprawna data zwrotu: 26.01.22; 01/07/22 – poprawna data przyjęcia: 15 czerwca 2022 r.”*

W repertorium numeracja nadawana jest przez tłumacza przysięgłego poprzez odnotowanie kolejnego numeru wpisu łamanego przez miesiąc i rok, tj. 01/01/21, 02/01/21 itd. Numeracja dla każdego miesiąca rozpoczyna się na nowo, od numeru 1. W związku z faktem, iż numeracja stanowi połączenie kolejnego numeru z numerem miesiąca i roku, nie wystąpił przypadek powtórzenia tej samej numeracji w danym roku. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości *„(...) liczba porządkowa powinna być pisana cyframi arabskimi, którymi oznacza się wpisy dokonywane od pierwszego do ostatniego dnia danego roku, dla każdego roku oddzielnie.”*

Z uwagi na powyższe ustalenia, prawidłowość i rzetelność prowadzenia repertorium oraz pobieranie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 15 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj. sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej – ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia zobowiązuje Panią do:

1. Każdorazowego odnotowywania w repertorium informacji, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt 3, 4 i 6 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, tj.:
 - daty dokumentu albo adnotacji o jej braku na tłumaczonym dokumencie,
 - oznaczenia dokumentu albo adnotacji o jego braku na tłumaczonym dokumencie,
 - osoby lub instytucji, która sporządziła dokument,
 - uwag o formie tłumaczonego dokumentu,
 - rodzaju wykonanej czynności,
 - języka tłumaczenia,
 - liczby stron tłumaczenia,
 - liczby sporządzonych egzemplarzy,
 - wysokości pobranego wynagrodzenia.
2. Pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego w wysokości zgodnej z przepisami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.

Ponadto, wskazuję na konieczność:

- odnotowywania w repertorium faktycznie pobranego wynagrodzenia,

- prawidłowego odnotowywania języka, w którym sporządzono dokument oraz języka tłumaczenia,
- odnotowywania w repertorium kolejnych numerów z zachowaniem ich kolejności,
- rzetelnego odnotowywania informacji w kolumnach „data przyjęcia zlecenia” i „data zwrotu dokumentu”,
- nadawania liczby porządkowej w repertorium w sposób zgodny z wytycznymi zawartymi w Stanowisku Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministerstwie Sprawiedliwości, tj. liczbą porządkową oznacza się wpisy dokonywane od pierwszego do ostatniego dnia danego roku, dla każdego roku oddzielnie.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zalecenia pokontrolnego oraz wniosku pokontrolnego.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli